

FRITIDSREISER STAGNERER

REISELIV Nesten 2,3 millioner nordmenn i aldersgruppen 16-79 år var på reise med minst én overnatting i annet kvartal. Bare hver fjerde reise var en privatreise, og dette nivået har holdt seg flatt fra tilsvarende periode ifjor. En av fire reiser var derimot forretningsreiser. Økningen innen dette segmentet var ifølge SSB på over 30 prosent. Nordmenn foretok i alt 5,7 millioner reiser. Det gir 2,5 reiser per person for dem som reiste, og 1,6 reiser per person for alle. Tallet på reiser økte med seks prosent i forhold til andre kvartal 2006.

OMSTRUKTURERING FOR PALACE

MAT & DRIPPE De to restaurantene Palace Reserva og Palace Grill i Oslo, samt utestedet Skaugum, hadde et dårlig fjorår. Omsetningen falt med 18 prosent ifjor, til 20 millioner kroner. Stedene tapte nærmere 800.000 kroner, mot et overskudd før skatt på 311.000 året før. Daglig leder og hovedeier Jon Arthur Messel forklarer nedgangen med at restauranten Reserva gikk dårlig. DN

Inn i nettreiser

REISELIV

Reiseomsetningen på internett har økt voldsomt de siste årene. Nå dabler veksten av. Likevel blir investeringsfondet Norvestor og partner Rolf Straume opp rundt 200 millioner for to svenske reisetjenester.

JANNE JOHANNESSEN
OSLO

Nordboere bestilte flyturer, hoteller og leiebiler på internett for rundt 35 milliarder kroner ifjor.

Hittil har markedet vokst så fort at det har vært nok å være tilstede. Nå blir det mer utfordrende, sier Rolf Straume, partner i Norvestor.

Investeringsfondet kjøper nå svenske Seat24 og SRG, selskapet som driver Supersaver. De to tjenestene regner med å selge reiser for 2,5 milliarder svenske kroner i år og konkurrerer i Norden med aktører som Restplass, Gotogate, Reisefeber og Travellink.

Straume sier at Norvestor har planer om flere oppkjøp i samme bransje.

– Vi har ambisjoner om å bli en europeisk aktør i dette markedet.

Norvestor anslår at Seat24 og Supersaver – med 100 ansatte totalt – tilsammen har en nordisk markedsandel på 30 prosent, hvis man ser bort fra flyselskapenes egne netjtjenester.

– Når vi kjøper to selskaper samtidig, kan vi umiddelbart se stordriftsfordeler, for eksempel bedre innkjøpsbetingelser hos flyselskapene, sier Rolf Straume.

– Betyr det at folk mister jobben?

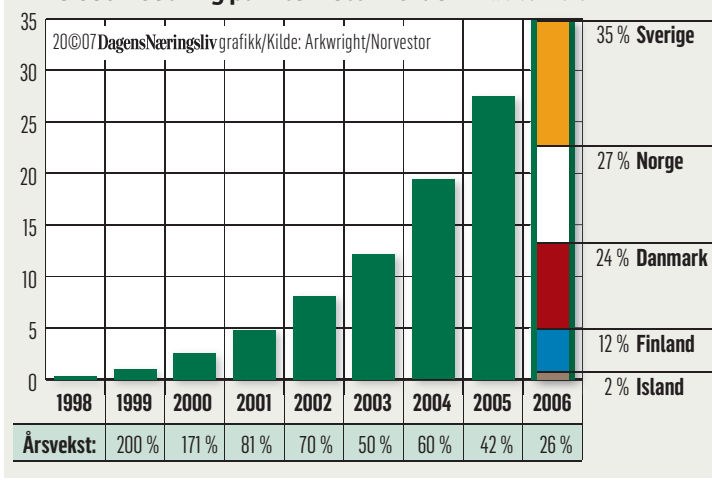
– Dessverre må vi nok forvente det, sier Straume, som sier at det utelukkende gjelder dobbelt-funksjoner i Sverige.

Norvestor organiserer de nyinnkjøpte selskapene under paraplyen European Travel Interactive, som rommer de to hovedtjenester Seat24 og Supersaver. Totalt opererer tjenestene med ni ulike navn i 15 land, deriblant Marco Polo og Travelfinder.

– Forbrukerne er ikke lojale og sjekker alltid flere tjenester. Derfor lønner det seg med flere merkenavn, sier Straume.

Lavere tempo i voldsomt vekstmarked

Reiseomsetning på internett i Norden. Milliarder kroner.

Han vil ikke si hvor mye Norvestor betaler for å gå på nett. De to reiseselskapene hadde et samlet driftsoverskudd på nesten 27 svenske millioner ifjor og en sterk inntektsvekst i år. Etter det DN erfarer er det brukt normale utregningsmetoder for prising av de to selskapene, noe som tilsier et oppgjør rundt 200 millioner norske kroner.

– Vi har vanligvis en investeringshorisont på tre-syv år. Må

let er å doble pengene og vel så det, sier Straume.

Varsler nye oppkjøp

Det nordiske reisemarkedet på nett rommet beskjedne 300 millioner kroner i 1998, men hadde ifjor vokst til nærmere 35 milliarder kroner, ifølge analysebyrået Arkwright. Veksttaktken har imidlertid avtatt kraftig de siste årene (se grafikk).

– Hadde det ikke vært bedre

KORT HORISONT.

Norvestor-partner Rolf Straume regner med å doble investeringen i European Travel Interactive på få år. – Dette er fortsatt et umodent marked i sterk utvikling, sier Straume.

Foto: Gunnar Bløndal

EUROPEAN TRAVEL INTERACTIVE

Nytt holdingselskap som rommer de svenske reisetjenestene Seat24 og Supersaver. Det norske investeringsfondet Norvestor eier 73 prosent og Seat24-eier Ralph Axelsson 22

prosent. Resten eier ledelse og styremedlemmer.

Ralph Axelsson fra Seat24 er administrerende direktør, Norvestor-partner Rolf Straume er styreformann.

Norvestor forvalter 1,3 milliarder kroner tilhørende DnB Nor, Telenor, Argentum, KLP og Gjensidige. Stein Erik Hagen og Celina Midelfart har også andel.

SMAKSPRØVER. Her får Eyvind Hellstrøm (fra venstre) servert smaksprøver av neste års råvarer norsk laks og lam fra Rogaland av Sven Erik Renaa og assistentkokk Kjartan Skjelde. Foto: Alf Ove Hansen

strøm første sponsoravtale på 120.000 euro med det franske oljeselskapet Total. Det skjedde

på helikopterdekket til Norsk Oljemuseum i Stavanger.

Europa-kvalik til Stavanger

MAT OG DRIPPE

ASGAUT NÆSS
STAVANGER

Neste sommer kommer mesterkokker fra 20 europeiske land til Stavanger for å kvalifisere seg gjennom et europamesterskap til selve VM i Bocuse d'Or i den franske byen Lyon i 2009.

Kokkesirkuset Bocuse d'Or i Lyon er blitt så omfattende at deltagerne i 2009 må kvalifisere seg.

– Alle som vil til Lyon i 2009 må innom europamesterskapet i Stavanger, hvor 20 nasjoner får delta. 12 av disse går videre til verdensmesterskapet i Lyon, sier Eyvind Hellstrøm, president Bocuse d'Or Europe, juryformann og eier av Bagatelle i Oslo, som er Norges eneste restaurant med to stjerner i Michelin-guiden.

Bocuse d'Or Europe i Stavanger har et budsjett på ti millioner kroner, og igår signerte Hell-

Landlig gourmet ga pluss

MAT OG DRIPPE

Stjernekokken Terje Ness, kjent for gullmedalje i Bocuse d'Or og restauranten Oros opptur og nedtur, har funnet suksessformelen – å flytte på landet.

Ifjor mer enn doblet Ness omsetningen i restaurantselskapet Restauranthuset Ness til 13,8

millioner kroner. Resultatet gikk fra et marginalt underskudd til et klekkelig pluss. Inntektene stammer først og fremst fra driften av café og restaurant i tilknytning til Haga Golfklubb i Bærum, samt noe cateringvirksomhet. I årberetningen forklarer den økonomiske oppturen med at dette er restaurantes før-

TIL SAK MOT KOPIER

MOTOR DaimlerChrysler og BMW er lei av at kinesiske bilprodusenter kopierer vestlige bestselgere. DaimlerChrysler truer nå med søksmål dersom den kinesiske produsenten av bilen Noble, som er svært lik DaimlerChryslers Smart Fortwo, stiller ut sin kopi på neste måneds bilmesse i Frankfurt. BMW vurderer søksmål mot produsenten av den kinesiske bilen CEO, som er til forveksling lik BMW-SUV'en X5 (bildet), skriver Financial Times.

HARIBO + GALLEBERG

HANDEL Haribo har inngått en samarbeidsavtale med Galleberg as om salg av Haribos varer i Norge, skriver Handelsbladet FK. Haribo er Europas største produsent av sukkervarer og har hittil markedsført sine varer med eget datterselskap i Norge. Galleberg representerer fra før kjente merkevarer som Cloetta Fazer, Fisherman's Friend, Mentos, Ricola, Chupa Chups og Toblerone. Avtalen trer i kraft lørdag.

Tror de små vil forsvinne

OSLO: De to norskeidde reisetjenestene Restplass og Gotogate tror det går mot færre og større aktører i nettmarkedet.

– Det kommer til å bli en konsolidering. Har du ikke stort volum, er det bare å pakke sammen, sier daglig leder Jason Eckhoff i Restplass.

– Det har vært knalltøff konkurranse i år, og i 2008 tror jeg det bli klart hvilke aktører som får seg et rykk, sier Kai Holmberg, sjef for nettsatsingen til Via Travel Group.

Dermed er de på linje med Norvestor-partner Rolf Straume. – Dette er et marked der man må ha en viss størrelse og volum, ettersom kostnadene er faste, sier Straume.

Restplass startet opp i 2000.

Ifjor kom TV 2 inn på eiersiden med en post på 17,3 prosent. Selskapet solgte reiser for 131 milli-

oner i 2006, men økt konkurranse førte til at lønnsomheten ble kraftig redusert.

– Vi møter konkurransen med å være tøffere og mer opptatt av vekst enn bunnlinje, sier Jason Eckhoff.

Tidligere i år begynte Restplass å tilby sydenturer, som nå står for 20 prosent av omsetningen.

– Første halvår i år har vi hatt en salgsvekst på 56 prosent. Vi har svært aggressive ambisjoner. Fra og med 2008 skal vi ha omsetning i Sverige og Danmark. I år er vi på vei mot et salg på 200 millioner kroner, og en milliard er innen rekkevidde i løpet av fem år, sier Eckhoff.

Reisekjempen Via har organisert sin nettsatsning i Nordic Direct Travel, som omfatter Gotogate i Norge og Sverige og Flybillet i Danmark.

Restplass.no as

Resultat 2006

Millioner kroner	2006	2005	Endring
Driftsinntekter*	12,0	13,3	-9,8%
Driftsresultat	1,6	4,9	-67,3%
Resultat før skatt	2,0	4,9	-59,2%

*Kun provisjoner, ikke totalt salg

Gotogate as

Resultat 2006

Millioner kroner	2006	2005	Endring
Driftsinntekter*	8,8	10,6	-17%
Driftsresultat	-0,6	-6,4	-
Resultat før skatt	0,09	-6,0	-

*Kun provisjoner, ikke totalt salg

NORSK EIENDOMSKOMPETANSE

Norsk EiendomsKompetanse AS og Foreningen NæringsEiendom inviterer til årskonferansen

EIENDOMSUTVIKLING 2007

5. september 2007 Radisson SAS Scandinavia Hotel, Oslo

Betydningen av det private initiativ i byutvikling

Byrådsleder Erling Lae, Oslo kommune

Status for markedet for utviklingseiendom – har vi et selgers eller kjøpers marked?

Adm. direktør Rolf Thorsen, NCC Property Development AS

Markedsorientert prosjektledelse av større utviklingsprosjekter

Adm. direktør Paul E. Løden, Oslo S. Utvikling AS

Langsiktig eiendomsutvikling – fra plan til gjennomføring

Adm. direktør Thor Olaf Askjær, Byggholt AS

Eiendomsutvikling utenfor egne landegrensler – hva skal til for å lykkes?

Adm. direktør Halvor Z. Olsen, Verdispar

Hva skiller utvikling av næringsseiendom fra boligeiendom?

Adm. direktør Leif Johansen, Veidekke Eiendom AS

Syndikering og andre samarbeidsformer for utvikling av eiendom

Konserndirektør Eirik Gjelsvik, Backe Gruppen AS

Eiendomsutvikling i fond og børsnoterte eiendomsselskaper

Adm. direktør Espen Klevmark, Aberdeen Property Investors AS

Arkitektur som konkurransefortrinn

Daglig leder Niels A. Torp, Niels Torp Arkitekter A

Finansiering av utviklingseiendom – hvilke muligheter eksisterer?

Partner Trond Ingebrigtson, PricewaterhouseCoopers AS

Skatt- og avgiftsendringer for eiendomsutviklere

Partner Trond Ingebrigtson, PricewaterhouseCoopers AS

Miljøutfordringer for eiendomsbransjen

Katharina Th. Bramslev, Grønn Byggallianse

Konferanseavgift kr. 3.500,- eks. mva. per deltaker (inkl. lunsj og kursmaterie). Påmelding til post@norskeiendom.com eller 48 21 40 10.

Se også www.norskeiendom.com